

сьогодні, не відбулося остаточного формування нового демократичного гуманістичного світогляду. В духовному житті сучасного українського суспільства утворився світоглядний вакуум, який частково заповнюється релігією. Відсутність гуманістичних та демократичних світоглядних орієнтацій у представників деяких прошарків суспільства – переважно маргіналізованих – поглиблює агресивні та депресивні настрої у суспільстві.

Гібридна війна Росії проти України становить загрозу щодо збереження української державності, національної і культурної ідентичності українців. Гібридна війна спирається на використання протиріч та деструктивних дій і акцій (терактів, вбивств політичних діячів, кібератак), котрі штучно створюються в Україні державою агресором – Росією. Ефективною стратегією протистояння гібридній агресії Росії проти України може стати підтримка у ЗМІ і соціальних мережах проукраїнського дискурсу та потужна протидія деструктивним для українського суспільства дискурсам (тролінгу, відвертої брехні, фейковим «новинам», дезінформації). В середині суспільства універсальною стратегією протистояння викликам гібридної війни є діалог і толерантність.

Список використаних джерел

1. Бэрн Р., Ричардсон Д. Агрессия ; пер. с англ. Р. Бэрн. Санкт-Петербург : Питер, 2001. 352 с.
2. Качмар О.В. Феномен агрессии в социокультурной динамике: социально-философский анализ : монография. Ивано – Франківськ: Місто НВ, 2017. 312 с.
3. Лоуренц К., Федоров А.И. Агрессия (так называемое зло). Москва : Культурная революция, 2008. 616 с.
4. Налчаджян А. Агрессивность человека. Санкт-Петербург : Питер, 2007. 734 с.
5. Connor D. Aggression and Antisocial Behavior in Children and Adolescents: Research and Treatment 1st Editio. New York : Guilford Press, 2002. 480 p.

Прокопова Ольга

канд. пед. наук, доцент

Павельчук Юрій

канд. техн. наук, доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет

Кам'янець-Подільський, Україна

ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ВНЗ: КОМПЕТЕНТІСНИЙ АСПЕКТ

Розвиток інформаційного суспільства породжує нові вимоги до характеристики і якості професійної діяльності спеціалістів вищої кваліфікації, у тому числі й аграрного напрямку. Існує актуальна потреба вищої професійної школи в моделюванні соціально-людських і природних освітніх комплексів, що обумовлена соціальними перетворенням в АПК.

Ключова роль в реалізації нововведень відповідно Болонських узгоджень, впровадження компетентнісного підходу щодо професійної підготовки студентів належить викладачам вищого навчального закладу. Основними складовими у праці викладача вважають: педагогічну діяльність, педагогічне спілкування, та особистість педагога. Складність підготовки викладача вищої школи полягає у тому, що вони повинні бути спеціалістами у різних галузях: володіти знаннями дисципліни, яку викладають, знати педагогіку й психологію вищої школи. До основних напрямків і функцій професійно-педагогічної діяльності відносять розвиток, навчання і виховання студентської молоді. Оволодіння високою бінарною підготовкою стає запорукою успішної професійної діяльності, що пов'язана з управлінням освітньої діяльності студентів аграрного вищого навчального закладу. Виокремлюють наступні етапи професійно-педагогічної діяльності: проектувально-конструктивний, організаційно-технологічний, комунікативно-регуляційний, контрольо-оцінний, аналітико-рефлексивний. Задоволення освітніх потреб майбутніх фахівців-аграріїв вимагає від викладачів вузів підвищення рівня професійної компетентності та індивідуальної мобільності.

«Професійна компетентність – це інтегральна характеристика професійних і особистісних якостей спеціаліста, що відображає не тільки рівень знань, умінь, досвіду, достатніх для досягнення мети професійної діяльності, але й соціально-моральну позицію особистості» [3, с. 34].

Дефініція «професійна компетентність» має проблемно-практичний смисловий і ціннісний аспект. Професійна компетентність включає такі різновиди як спеціальну, спеціальну, психологічну, інформаційну, комунікативну, екологічну, валеологічну компетентності. Професійна компетентність педагога вищої школи є важливою характеристикою особистості, формується і реалізується лише в процесі професійної діяльності.

Аналіз теорії і практики професійно-педагогічної діяльності послугував основою для виділення наступної структури професійної компетентності викладача університету:

- концептуальний блок, який є індивідуальним для кожного викладача, що включає знання дисципліни, що викладається та суміжних із нею;

- інваріантний блок, що включає вміння педагога викладати навчальний матеріал із використанням традиційних та інноваційних освітніх технологій; визначити оптимальне поєднання форм, методів, засобів тощо;

- блок техніки оптимального педагогічного спілкування (вербальне й невербальне);

- блок якостей особистості, що включає вроджені здібності, соціальний інтелект, авторитет викладача [2].

Беручи до уваги інтегративну природу викладача вузу, що включає систему знань: психологію особистості, психологію освітньої діяльності студентів, психологію студентського колективу, основи психодіагностики, сутність, значення та роль вищої професійної освіти (ВПО), зміст та освітні програми ВПО, технології ВПО та ін.. До основних педагогічних умінь відносять: вміння побачити педагогічну проблему й оформити її у вигляді сукупності педагогічних задач; вміння відповідати на запитання: кого навчати, чого навчати, як навчати; вміння удосконалювати свою роботу; вміння актуалізувати свій творчий потенціал; вміння здійснювати виховну

роботу серед студентів тощо.

Основними тенденціями оптимізації моделювання професійної підготовки студентів аграрного навчального закладу є гуманізація, фундаменталізація, міждисциплінарність, інформатизація, комп'ютеризація, інтегративність, неперервність.

Гуманізація освіти орієнтує на пріоритетний розвиток загальнокультурних компонентів в змісті освіти і технології навчання, створює оптимальні умови для розвитку і саморозвитку особистості.

Фундаменталізація аграрної освіти означає єдність методологічної, теоретичної, технологічної і практичної підготовки студентів.

Міжпредметні зв'язки обумовлені задачами формування в системі теоретичних знань, що відображають системну єдність сукупностей галузей агропромислового комплексу.

Інформативність аграрної освіти пов'язана з впровадженням в освітній процес сучасних інформаційних технологій, підготовку конкурентоспроможних спеціалістів-аграріїв, які володіють креативним мисленням.

Комп'ютеризація аграрної освіти тісно пов'язана з впровадженням комп'ютерів та засобів, що необхідні для реалізації інформаційних потреб студентів та розв'язання професійних завдань.

Найважливіша освітня задача сучасного аграрного вищого навчального закладу полягає у формуванні у випускників умінь будувати цілісні моделі вирішення проблем АПК на основі використання усіх вищевказаних компонентів під час викладання будь-якої дисципліни.

Список використаних джерел

1. Бабанський, Ю.К. Оптимізація навчально-виховного процесу. Москва : Просвещение, 1982. 192 с.
2. Катаева М.Л. Оцінка рівня професійної компетентості викладачів коледжа до використання моделювання професійної діяльності у підготовці майбутніх педагогів. URL : http://pedsovet.org/component?option=com_mtree/task,viewlink/link_id,5828/Itemid,118/ (дата звернення 18.02.2018).
3. Педагогика профессионального образования ; под ред. В.А. Сластенина. Москва : Издательский центр «Академия», 2007. 368 с.
4. Шаріпов Ф.В. Професійна компетентність викладача вузу. URL : http://www.hetoday.org/arxiv/VOS/1_2010/72_77.pdf (дата звернення 18.02.2018).

